

*Кәсіпкерлік
қызметті
қаржыландыру*

Жоспар:

- Кәсіпорынның қаржылық ортасы
- Кәсіпкерлік қызметті қалыптастыру мен қаржыландыру көздері
- Кәсіпкерлік қызметті несиелеу
- Кәсіпкерлік қызметтегі лизингтік және факторингтік операциялар

I. Кәсіпорынның қаржылық ортасы

Кез-келген кәсіпорын экономикалық жүйенің элементі болып табылады және кәсіпкерлік қызмет бойынша серіктестермен, әртүрлі деңгейдегі бюджеттермен, капитал иелерімен және басқа да субъектілермен белгілі бір қарым-қатынастарға түседі. Қаржылық ресурстарды қалыптастыру мен пайдалану үрдісінде кәсіпорында нарықтың басқа субъектілерімен қаржылық қатынастар пайда болады. Дәл осы қатынастар кәсіпорын қаржысының мәнін құрайды

**Кәсіпорынның қаржылық
ортасы – кәсіпорынның
қаржылық қатынастар
субъектілерімен және
объектілерімен көпжақты
өзара іскерлік байланыстар
кешені**

Кәсіпорынның барлық ақшалай ағындарының немесе қаржылық ресурстарының қалыптасуы мен пайдаланылуымен келесі түрде бөліп көрсетуге болады:

- Кәсіпорынның ақша ағынын реттеу**
- Қаржы ресурстарын қалыптастыру**
- Қаржы ресурстарын бөлу және пайдалану**

II. Кәсіпкерлік қызметті қалыптастыру мен қаржыландыру көздері

Кәсіпкерлік қызметтің дамуы мен тиімділігіне оны қаржыландыру шамасы тікелей әсер етеді. Яғни, қажетті көлемде қаржы ресурстары болуы тиіс.

Кәсіпкерлік қызметті қаржыландыру – жай және ұлғаймалы ұдайы өндірісті қаржылық қамтамасыз ету шарттары мен қағидаларының нысандары мен әдістерінің жиынтығы. **Қаржыландыру деп ақшалай қаражаттардың қалыптасу үрдісін айтады**

“Қаржыландыру” түсінігі “инвестиция” түсінігімен тығыз байланысты. Егер де қаржыландыру – ақша қаражаттарының қалыптасуы болса, инвестициялау – оларды пайдалану. Кәсіпорын өзінің ағымдағы және инвестициялық қызметін қаржыландыру үшін, ең алдымен, меншікті қаражаттарын пайдаланады, ал ол жетпеген жағдайда қарыз қаражаттарын қолданады.

Кәсіпорынды қаржыландыру көздерін таңдау кезінде 5 негізгі міндеті:

- *Қысқа және ұзақ мерзімді капиталға деген қажеттілікті анықтау керек;*
- *Ұтымды құрылымды анықтау мақсатында қаражаттардың активтері мен пассивтерінің құрамын анықтау керек;*
- *Кәсіпорынның тұрақты төлемқабілеттілігін және сәйкесінше, қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету керек;*
- *Кәсіпорынның меншікті және қарыз қаражаттарын максималды пайда әкелетіндей етіп пайдалану керек;*
- *Шаруашылық қызметті қаржыландыруға деген шығындарды төмендету керек.*

III. Кәсіпкерлік қызметті несиелеу

Кәсіпкерлік қызметтің табысты іске асуына қаржы ресурстарының жеткілікті болуы айтарлықтай оң ықпал етеді. Алайда қазіргі кезде кәсіпкерлік, көбінесе, ішкі қаржыландыру көздерімен қатар сыртқы қаржыландыруды да жиі пайдаланады.

Несие

Банктік несие

Банктің жеке және заңды
Тұлғаларға, кәсіпкерлік
Субъектілеріне белілі бір
Мерзімге және
белгіленген
%-бен қарызға
қайтарымды
Негізде қаражат беруі

Коммерциялы қ несие

Қарыз берушінің
Қарыз алушыға
тауарды
Қарызға беруі

Несие мынадай қызметтерді атқарады:

- Қайта бөлу;
- Айналыс шығындарын үнемдеу;
- Айналыстағы нақты ақшалардың орнын уақытша алмастыру;
- Капиталдың шоғырлануын жеделдету;
- Ғылыми-техникалық прогресті жеделдету

IV. Кәсіпкерлік қызметтегі лизингтік және факторингтік операциялар

- ***Лизинг – бір жағынан инвестициялық қызмет түрі болса, екінші жағынан аренданың ерекше түрі болып табылады.***
- ***Факторинг – тауарларды сату мен қызмет көрсету үрдісінде контрагенттер арасында туындайтын төленбеген қарыздарды факторингтік компаниялардың төлеуімен байланысты комиссиялық операциялардың бір түрі***

Лизингтік операцияға негізінен 3 қатысушы қатысады:

- ***Лизинг беруші (лизингтік компания)***
- ***Лизинг алушы***
- ***Лизинг нысанасын сатушы***

Факторингітік операцияға негізінен 3 тарап қатысады:

- **Факторингітік компания немесе банктің факторингітік бөлімі**
- **клиент-фирма (тауарды жеткізуші, кредитор) – факторингітік компаниямен келісім жасасатын фирма**
- **Қарыз алушы фирма – тауарды сатып алушы, яғни, дебитор**

назарларыңызға рахмет!!!

**Орындаған: Матақбаева А
ФН-505**